

## LAKIALOITE 72/2005 vp

### Laki tieliikennelain muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

Lakialoitteessani esitän toimivallan siirtoa tuomioistuimelta poliisille rattijuopumukseen liittyvissä ajokieltoasioissa, kuitenkin niin, että ajokiellon määrääminen törkeissä rattijuopumustapauksissa jäisi edelleen yksinomaan tuomioistuimen toimivaltaan.

Rattijuopumukseen liittyviä ajokieltoja koskevassa lainsäädännössä on turhaa byrokratiaa, mikä aiheuttaa huomattavasti lisätyötä tuomioistuimille. Poliisiviranomainen määrää ensin väliaikaisen ajokiellon, jonka jälkeen rikos menee syyteharkintaan ja syyttäjä tekee päätöksen asian käsittelystä tuomioistuimessa. Käytännössä tähän sitoutuu kohtuuttoman paljon poliisin työaikaa verrattuna siihen, että väliaikaisen ajokiellon määräävä poliisipäällystöön kuuluva henkilö voisi suoraan päättää ajokiellosta sakko-

rangaistusta koskevan rangaistusmääräysmenettelyn yhteydessä. Näin menettely olisi yhdenmukainen myös sen kanssa, että poliisi on toimivaltainen määräämään ajokieltoon toistuvien liikennerikkomuksien vuoksi.

Kansalaisten oikeusturvan takaisi se, että poliisin ajokieltoa koskevasta päätöksestä voisi luonnollisesti valittaa toimivaltaiseen tuomioistuimeen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## **Laki**

### **tieliikennelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 78 ja 79 §, sellaisina kuin ne ovat laeissa 676/1990 ja 435/1991, sekä  
*lisätään* lakiin siitä lailla 1103/2004 kumotun 80 a §:n tilalle uusi 80 a § seuraavasti:

#### 78 §

##### *Ajokieltoon määrääminen*

Edellä 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ajokiellon määrää poliisi. Ajokielto määrätään olemaan voimassa enintään viisi

vuotta. Poliisiviranomaisen päätöksessä on mainittava ajokiellon viimeinen voimassaolopäivä. Poliisiviranomaisen päätös pannaan täytäntöön siitä huolimatta, että ajokieltoon määrätty saat-  
taa poliisin ajokieltopäätöksen 80 a §:n mukaisesti yleisen alioikeuden käsiteltäväksi.

Samoin edellä 75 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ajokiellon määrää poliisi. Edellä 75 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ajokielto määrätään olemaan voimassa toistaiseksi, 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa enintään kuukauden ja 4—6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa enintään kuusi kuukautta. Edellä 75 §:n 2 momentin 3—6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ajokielto voidaan kuitenkin jättää määräämättä, jos ajo-oikeuden haltija 74 §:n mukaisesti määrätään uuteen kuljettajantutkintoon.

Ajokiellon kestosta määrättäessä otetaan huomioon ne vaikutukset, jotka toimenpiteellä on ajokieltoon määrättävän toimeentuloon ja välttämättömään liikkumiseen. Ajokiellon kestosta määrättäessä on vähennyksenä otettava huomioon aika, jonka kuljettaja on ajokieltoon joutaneen teon vuoksi ollut ilman ajo-oikeutta, taikka katsottava ajokielto väliaikaisen ajokiellon pituuden vuoksi kokonaan kärsityksi. Edellä 75 §:n 2 momentin 5 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ajokielto on määrättävä pantavaksi täytäntöön välittömästi, kun päätös ajokiellosta on tehty.

Jos moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajaa ei 75 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tuomita teostaan rangaistukseen, kuljettajalle palautetaan ajo-oikeus.

## 79 §

### *Ehdollinen ajokielto*

Poliisi voi, jollei yleinen etu muuta vaadi, määrätä ajokiellon ehdollisena, jos ajo-oikeus on ajokieltoon määrättävälle ammatin takia välttämätön tai jos siihen on muu erityisen painava syy, eikä teosta ole aiheutunut vaaraa toisten turvallisuudelle. Ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon aikana tai 2 momentissa tarkoitettuna koetusaikana tehdystä teosta ei voida määrätä ajokieltoa ehdollisena.

Ajokielto on ehdollinen poliisin asettaman määräajan (*koetusaika*), jonka pituus on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koetusaika alkaa ehdollisen ajokiellon sisältävän päätöksen julistamisesta tai antamisesta. Poliisiviranomai-

sen päätöksessä on määrättävä ehdollisen ajokiellon koetusajan päättymispäivä.

Poliisin on määrättävä ehdollisena määrätty ajokielto pantavaksi täytäntöön, jos ajokieltoon määrätty syyllistyy koetusaikana 75 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tekoon. Ehdollisena määrätty ajokielto voidaan kuitenkin jättää määräämättä pantavaksi täytäntöön, jos kuljettajaa ei tuomita 75 §:n 1 momentissa tarkoitettua teosta rangaistukseen. Määrättäessä ehdollinen ajokielto pantavaksi täytäntöön on ajokiellon viimeinen voimassaolopäivä ajokielloista pisimpään voimassa olevan ajokiellon viimeinen voimassaolopäivä. Poliisiviranomaisen päätös pannaan täytäntöön siitä huolimatta, että ajokieltoon määrätty saattaa asian 80 a §:n mukaisesti yleisen alioikeuden käsiteltäväksi. Poliisiviranomaisen päätöksessä on mainittava ne seikat, joiden nojalla ehdolliseksi määrätty ajokielto määrätään pantavaksi täytäntöön. Jollei ehdollisena määrättyä ajokieltoa ole yhden vuoden kuluessa koetusajan päättymisestä määrätty pantavaksi täytäntöön, se on rauennut.

## 80 a §

### *Ajokiellon saattaminen tuomioistuimen käsiteltäväksi*

Jos ajo-oikeuden haltija ei tyydy poliisin hänelle 78 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräämään ajokieltoon tai 79 §:n 1 momentin nojalla määräämään ehdolliseen ajokieltoon, hänellä on oikeus saattaa asia yleisen alioikeuden käsiteltäväksi. Sitä varten hänen tulee ilmoittaa asia viikon kuluessa ajokieltopäätöksen tiedoksisaamisesta sen paikkakunnan alioikeuden kansliaan, jossa rikos on tehty. Tuomioistuimen on viivytyksettä ilmoitettava asian saattamisesta yleisen alioikeuden käsiteltäväksi ajokiellosta päättäneelle poliisille.

Poliisin on saatuaan tiedon ajokieltoasian saattamisesta yleisen alioikeuden käsiteltäväksi viivytyksettä palautettava ajokortti ja ilmoitettava ajo-oikeuden jatkumisesta ajo-oikeuden haltijalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä \_\_\_\_\_ kuuta  
20 \_\_\_\_.

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 2005

Pertti Hemmilä /kok